

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Pochybenie administratívneho pracovníka právneho zástupcu pri evidovaní termínu pojednávania ako dôvod pre zrušenie kontumačného rozsudku**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 6Co 226/2018 zo dňa 3. 10. 2018
- 2. K dôvodom pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody v prípade lúpeže**
Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 23To 85/2018 zo dňa 2. 10. 2018
- 3. Ak zamestnávateľ podradí zákonný výpovedný dôvod pod nesprávne ustanovenie Zákonníka práce, nespôsobuje to neplatnosť výpovede**
Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 6CoPr 1/2018 zo dňa 23. 10. 2018
- 4. K povahe faktúry, ktorou je vyúčtovaná cena diela a k podmienkam vyúčtovania ceny diela**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 2 Cob 28/2016 zo dňa 29. 9. 2016
- 5. K nariadeniu neodkladného opatrenia – zákazu kontaktovania jedného rodiča uloženému druhému rodičovi maloletého**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 11 Co 201/2018 zo dňa 3. 10. 2018
- 6. K vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva reálnym delením pozemku priliehajúceho k rodinnému domu**
Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 9 Co 246/2016 zo dňa 22. 9. 2016
- 7. K poplatkom za služby spojené s administratívnou agendou dodávateľa ako neprijateľnej zmluvnej podmienke**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 13 Co 61/2017 zo dňa 24. 4. 2018
- 8. Aktuálny príjem povinného rodiča nie je hlavným kritériom pre určovanie výživného**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 11CoP 306/2018 zo dňa 9. 10. 2018
- 9. K prejazdu motorovým vozidlom k pozemku ako podmienke pre vyporiadanie podielového spoluvlastníctva jeho reálnym rozdelením**
Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5 Co 330/2017 zo dňa 25. 4. 2018
- 10. K držbe práva osobného užívania pred 1. 1. 1992 v súvislosti s vydržaním**
Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 11Co 207/2017 zo dňa 10. 10. 2018
- 11. K podmienkam a obsahu tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 25Co/313/2017 zo dňa 25. 4. 2018
- 12. K podmienkam, ktoré musia byť splnené, aby sa považoval za uznaný premlčaný dlh**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/2/2018 zo dňa 4. 10. 2018
- 13. K možnosti účastníkov darovacej zmluvy zmluvne modifikovať zákonné dôvody pre vrátenie daru**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 1679/2016 zo dňa 26. 4. 2018
- 14. K vydaniu bezdôvodného obohatenia pri užívaní nehnuteľnosti viacerými osobami**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 28 Cdo 651/2017 zo dňa 6. 3. 2018
- 15. K požiadavke určitosti dojednania o kúpnej cene obsiahnutého v zmluve o budúcej zmluve**
Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 3951/2015 zo dňa 25. 1. 2018

1. Pochybenie administratívneho pracovníka právneho zástupcu pri evidovaní termínu pojednávania ako dôvod pre zrušenie kontumačného rozsudku

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 6Co 226/2018 zo dňa 3. 10. 2018

Anotácia:

Krajský súd Bratislava v predkladanom rozhodnutí posudzoval odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie, ktorý vydal súd prvej inštancie po tom, čo sa na pojednávanie nedostavila žalovaná ani jej právny zástupca, a to napriek tomu, že predvolanie im bolo riadne doručené. Právny zástupca v podanom odvolaní poukázal na to, že keď súd určil termín pojednávania, požiadal asistentku advokátskej kancelárie, aby termín zaznamenala do kalendára. V dôsledku nedorozumenia bol však zaznamenaný nesprávny termín s tým, že o jeho správnosti boli právny zástupca žalovanej aj samotná žalovaná presvedčení aj preto, že ešte deň po nariadenom pojednávaní sa mala konať schôdzka s žalobcom, na ktorej mali prebiehať rokovania o mimosúdnom riešení veci.

Krajský súd Bratislava však aj napriek dôvodom uvedeným v odvolaní napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Vyslovil právny názor, že administratívne pochybenie zamestnanca právneho zástupcu nemôže byť spôsobilým odvolacím dôvodom proti kontumačného rozsudku, a to ani v kombinácii s osobitnými okolnosťami, na ktoré poukázal právny zástupca žalovaného. Následkom takéhoto pochybenia teda môže byť vydanie rozsudku pre zmeškanie s tým, že prípadná náhrada škody bude riešená v rámci zodpovednosti advokáta voči klientovi (t. j. pomocou poistenia zodpovednosti za škodu pri výkone advokácie).

Právna veta:

K odvolacej argumentácii žalovanej resp. jej právneho zástupcu, odvolací súd dodáva, že táto neuvádza a neoznačuje žiadne skutočnosti, ktoré by preukázali nespĺnenie čo i len jedinej podmienky vydania rozsudku pre zmeškanie. Naopak ani sám právny zástupca žalovanej nenamieta, že by tieto podmienky splnené neboli, uvádza iba to, že sa tak stalo jeho zavinením (administratívna chyba jeho pracovníčky). Uvedené však nepreukazuje, že by neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia (práve naopak existenciu týchto podmienok potvrdzuje), pričom pochybenie právneho zástupcu pri evidovaní termínu pojednávania nepatrí medzi podmienky vydania kontumačného rozsudku resp. medzi dôvody na jeho zrušenie. Pre takéto prípady (jeho pochybenie) je advokát riadne poistený.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Rozsudok pre zmeškanie, Odvolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 160/2015 Z. z. – § 274, § 356 písm. b)
pre ČR: 99/1963 Sb. – § 205b

2. K dôvodom pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody v prípade lúpeže

Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 23To 85/2018 zo dňa 2. 10. 2018

Anotácia:

Krajský súd Trenčín v rozhodnutí z hľadiska skutkových okolností posudzoval konanie obžalovaného, ktoré spočívalo v tom, že sa obžalovaný svojmu otcovi vyhrážal zabitím a chytil ho pod krk a tlačil ho o stenu, a to všetko s cieľom získať od neho peniaze. Keď mu ich otec odmietol dať, zachoval sa obžalovaný tak, že otca pustil a odišiel preč z bytu; svojím konaním nespôsobil otcovi nijaké zranenia. Okresný súd Bánovce nad Bebravou rozhodol, že toto konanie splňuje všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu lúpeže podľa ustanovenia § 188 ods. 1 a ods. 2 písm. d) s tým, že pri určovaní výmery trestu využil možnosť mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody. S týmto nesúhlasila prokurátorka, ktorá tvrdila, že dôvody pre mimoriadne zníženie trestu nie sú dané.

Právna veta:

- I. Hoci obžalovaný svojím konaním jednoznačne naplnil všetky zákonné znaky zločinu lúpeže, keď mu však poškodený – jeho otec peniaze nevydal, obžalovaný ďalej v násilí nepokračoval a z miesta činu odišiel. Táto okolnosť svedčí v prospech obžalovaného.
- II. Minimálny rozsah použitého násillia zo strany obžalovaného voči poškodenému /chytenie za krk bez vzniku zranení/, či následný odchod z miesta činu, by samé osebe mohli byť dostatočným dôvodom na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 1 Tr.zák., pretože trestná sadzba s dolnou hranicou trestu odňatia slobody v trvaní 7 rokov upravená korigujúcimi sprísňujúcimi ustanoveniami by sa v konečnom dôsledku javila ako neprimerane prísna.

Právna oblasť: Trestné právo hmotné

Právny inštitút: Mimoriadne zníženie trestu, Lúpež

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 300/2005 Z. z. – § 39 ods. 1, § 188 ods. 1, 2
pre ČR: 40/2009 Sb. – § 58 odst. 1, § 173

3. Ak zamestnávateľ podradí zákonný výpovedný dôvod pod nesprávne ustanovenie Zákonníka práce, nespôsobuje to neplatnosť výpovede

Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 6CoPr 1/2018 zo dňa 23. 10. 2018

Anotácia:

Krajský súd Košice vydal predkladané rozhodnutie v spore o neplatnosť skončenia pracovného pomeru, a to formou výpovede danej zamestnancovi zo strany zamestnávateľa. Po posúdení obsahu výpovede dospel súd prvej inštancie k názoru, že výpoveď je neplatná, pretože hoci zamestnávateľ uviedol ako dôvod výpovede okolnosti, ktoré by bolo možné podradiť pod ustanovenie § 63 ods. 1 písm. d) bod 2 Zákonníka práce, on sám výpoveď opieral o dôvod skončenia pracovného pomeru uvedený v § 63 ods. 1 písm. d) bod 1.

Krajský súd Košice na základe podaného odvolania rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru zamietol. Vyslovil názor, že samotné nesprávne podradenie skutkového stavu pod konkrétny výpovedný dôvod stanovený Zákonníkom práce neplatnosť výpovede nezakladá. Podstatná pre platnosť výpovede je len skutočnosť, že popis skutkového stavu, tak ako sa skutočne odohral, resp. takého, aký je, splňuje znaky skutkovej podstaty nejakého z výpovedných dôvodov stanovených Zákonníkom práce.

Právna veta:

- I. V danom prípade žalovaný v predmetnej výpovedi označil výpovedný dôvod jednak uvedením konkrétneho ustanovenia Zákonníka práce a zároveň skutkovo vymedzil výpovedný dôvod popisáním okolností, na základe ktorých dal zamestnankyni (žalobkyni) výpoveď. Odvolací súd má za to, že v predmetnej výpovedi žalovaný ako zamestnávateľ síce označil ustanovenie Zákonníka práce, avšak neuviedol žiadne skutkové okolnosti, ktoré by bolo možné subsumovať pod výpovedný dôvod upravený v tomto ustanovení, a preto by výpoveď podľa tohto výpovedného dôvodu nemohla byť platná (tak ako správne uzavrel súd prvej inštancie).
- II. Zároveň však žalovaný vo výpovedi výpovedný dôvod skutkovo vymedzil tak, že popísané skutkové okolnosti výpovedného dôvodu vo svojom súhrne tvoria skutok nezameniteľný s inými skutkami a je zrejmé, aké sú skutočné príčiny výpovede.
- III. To, že zamestnávateľ uviedol vo výpovedi nesprávnu právnu kvalifikáciu, keď vo výpovedi popísané konkrétne skutkové okolnosti podradil pod ust. § 63 ods. 1 písm. d) bod 1 Zákonníka práce, nespôsobuje samo o sebe nejednoznačnosť skutkových dôvodov tak, ako to nesprávne vyhodnotil súd prvej inštancie. Naopak, podľa odvolacieho súdu žalovaný výpovedný dôvod konkretizoval uvedením skutočností, v ktorých videl realizáciu zákonného dôvodu výpovede tak, že je nepochybné, z ktorého dôvodu sa výpoveď dáva. V zmysle vyššie uvedených úvah odvolací súd má za to, že skutkové okolnosti uvedené vo výpovedi naplňujú výpovedný dôvod podľa ust. § 63 ods. 1 písm. d) bod 2 Zákonníka práce (t.j., že zamestnanec prestal spĺňať požiadavky podľa § 42 ods. 2 Zákonníka práce), preto pracovný pomer žalobkyni u žalovaného skončil platne na základe tohto výpovedného dôvodu.

Právna oblasť: Pracovné právo

Právny inštitút: Výpoveď

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 311/2001 Z. z. – § 61 ods. 2
pre ČR: 262/2006 Sb. – § 50 odst. 4

4. K povahe faktúry, ktorou je vyúčtovaná cena diela a k podmienkam vyúčtovania ceny diela

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 2 Cob 28/2016 zo dňa 29. 9. 2016

Anotácia:

Medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzavretiu zmluvy o dielo na výkon zväračských prác. Zhotoviteľ sa zaviazal previesť dielo vlastným menom na vlastnú zodpovednosť a odovzdať ho, prípadne jeho časť, objednávateľovi. Konečná cena diela bola vždy pre jednotlivé zákazky dohodnutá ako zmluvná podľa zákona o cenách a pozostávala zo základnej ceny za normohodinu podľa druhu vykonaných prác na diele zhotoviteľa, pričom ak ide o zvärača s úradnou skúškou, išlo o sumu 160,- Kč za normohodinu. Podľa článku 3, objednávateľ sa zaviazal zaplatiť zhotoviteľovi za zhotovenie veci dohodnutú cenu v lehote 30 dní od doručenia faktúry zhotoviteľa po riadnom zhotovení a odovzdaní veci.

Právna veta:

Faktúra je len daňovým dokladom, ktorej vyhotovenie a doručenie objednávateľovi môže mať vplyv len na vedenie účtovníctva, avšak nemôže mať žiaden vplyv na jeho povinnosť zaplatiť cenu diela, ktoré zhotoviteľ pre neho zhotovil a ktoré on riadne prevzal. Keby aj zhotoviteľ nevyhotovil žiadnu faktúru, už návrh, ktorý podal na súd a v ktorom presne uviedol výšku ním uplatňovanej pohľadávky s dátumom jej splatnosti, vyhovuje požiadavke vyúčtovania ceny diela.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Cena diela

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 513/1991 Zb. – § 548

5. K nariadeniu neodkladného opatrenia – zákazu kontaktovania jedného rodiča uloženému druhému rodičovi maloletého

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 11 Co 201/2018 zo dňa 3. 10. 2018

Anotácia:

Krajský súd Trnava sa v predkladanom rozhodnutí zaoberal nutnosťou nariadenia neodkladného opatrenia, ktoré malo ochrániť manželku (a zároveň matku maloletého dieťaťa) pred psychickým a fyzickým týraním zo strany manžela (a zároveň otca ich spoločného maloletého dieťaťa). Manželka požadovala, aby bol manželovi okrem iného uložený aj zákaz jej kontaktovania písomnou, telefonickou, elektronickou či inou formou v zmysle ustanovenia § 325 ods. 2 písm. g) CSP.

Krajský súd Trnava na margo uvedeného návrhu poukázal na to, že manželia majú spolu maloleté dieťa, ktoré je v starostlivosti matky a otec k nemu nebol pozbavený rodičovských práv; táto skutočnosť je podľa súdu zásadnou prekážkou nariadenia požadovaného neodkladného opatrenia, pretože písomná, resp. telefonická či elektronická komunikácia predstavuje [pri súčasnom nariadení neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. f) a h) CSP] prakticky jediný spôsob, ako sa môže otec podieľať na výchove maloletého. Právo otca na realizáciu jeho rodičovských práv má teda v tomto prípade prednosť pred záujmami matky, ktorá môže v prípade uvedených foriem kontaktu prijať také opatrenia, aby sa jej prípadné obťažujúce či útočné správanie otca dotklo čo najmenej.

Právna veta:

Za nedôvodnú považoval však odvolací súd požiadavku žalobkyne, aby bolo žalovanému zakázané kontaktovať ju či už písomne, telefonicky, elektronickými prostriedkami alebo inak. Odvolací súd musel prihliadnuť na skutočnosť, že strany sporu majú spoločné maloleté dieťa, o ktoré sa toho času stará žalobkyňa, pričom žalovaný nebol pozbavený rodičovských práv.... Z uvedeného je zrejmé, že aj žalovaný, ktorý je otcom dieťaťa, má právo byť prítomný v živote svojho maloletého syna, a pokiaľ by aj nebol upravený zatiaľ styk otca s maloletým, má právo podieľať sa aspoň iným spôsobom na jeho výchove, kontaktovať sa primeranou formou s dieťaťom napr. telefonicky, poslaním pohľadnice, fotografií a pod., informovať sa o synovi a pod., čo by vzhľadom k veku dieťaťa, kedy je nutné sprostredkovanie takejto formy ich styku matkou, neprichádzalo vôbec do úvahy, ak by súd návrhu žalobkyne v tejto časti vyhovel. Odvolací súd pripúšťa, že síce aj formou písomného, telefonického či podobného kontaktu (ak by ho využíval na tieto účely) by mohol žalovaný zasahovať do psychickej integrity žalobkyne a spôsobovať jej stres, avšak žalobkyňa má dostatočne účinné nástroje obrany tak, aby sa jej prípadné pokusy o útok takouto formou nedotkli, resp. dotkli len minimálne. Pokiaľ totiž žalovaný bude zneužívať právo jej kontaktu touto formou na útoky voči nej, má žalobkyňa možnosť kedykoľvek zmeniť telefónne číslo, prípadne hovory neprijímať a písomnosti od žalovaného nečítať. Na druhej strane žalovaný v súčasnosti nemá inú možnosť kontaktu s dieťaťom, budovania vzťahu s dieťaťom, ani získavania informácií o ňom, čo mu ako otcovi nemožno uprieť a pokiaľ bude maloletého prostredníctvom žalobkyne kontaktovať primeraným a slušným spôsobom, táto nemá dôvod žalovanému ako otcovi jeho práva odopierať. Odvolací súd tak intenzitu zásahu do jedného základného práva porovnával s intenzitou zásahu do práva druhého a dospel k záveru, že vyhovie návrhu by bolo disproporčné a neprimeraným spôsobom by zasiahlo do práv žalovaného.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Neodkladné opatrenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 160/2015 Z. z. – § 325 ods. 2 písm. g)
pre ČR: 99/1963 Sb. – § 76 ods. 1 písm. e)

6. K vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva reálnym delením pozemku priliehajúceho k rodinnému domu

Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 9 Co 246/2016 zo dňa 22. 9. 2016

Anotácia:

Okresný súd zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov k pozemkom a časť z nich prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne a časť do podielového spoluvlastníctva žalovaných každému v 1/3-ine. Súd mal za to, že nehnuteľnosti prikázané do výlučného vlastníctva sú vzhľadom na ich využitie nedeliteľné.

Právna veta:

- I. Aj keď sú pozemky zásadne reálne deliteľné kedykoľvek (najmä, ak sa pod pojmom rozdelenie chápe iba vytvorenie určitých geometrických predpokladov pre vytyčenie novej hranice), ich reálne rozdelenie nie je dobre možné vtedy, keď by časti vzniknuté rozdelením nemohli slúžiť vlastníkovi spôsobom zodpovedajúcim ich povahe, t.j. nemohli by bez závad slúžiť na uspokojovanie tých potrieb, na ktoré sú účelovo určené, ako v tomto prípade záhrada na poľnohospodárske účely, u ktorej je aj záujem zamedziť drobeniu poľnohospodárskej pôdy (ktorej podkategóriou je), najmä vtedy, ak by rozdelením ako v tomto prípade vznikol pozemok s nevhodnou polohou, bez možnosti samostatného prístupu na komunikáciu.
- II. Reálne a právne možné delenie spoločného pozemku neznamená teda, že súd tak musí rozhodnúť vo všetkých prípadoch, ak tak navrhne niektorý zo spoluvlastníkov (formulácia „dobre možné“ v § 142 ods. 1 OZ). Najmä pozemky priliehajúce k obytným domom vytvárajú s domom jeden funkčný celok, slúžia na jeho lepšie využitie a taktiež blízkosť domu, v ktorom vlastník býva, zlepšuje využitie záhrady.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Podielové spoluvlastníctvo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 142 ods. 1

7. K poplatkom za služby spojené s administratívnou agendou dodávateľa ako neprijateľnej zmluvnej podmienke

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 13 Co 61/2017 zo dňa 24. 4. 2018

Anotácia:

Medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere ako štandardná formulárová spotrebiteľská zmluvou. Predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že zmluvné dojednania žalovaného nepodpísala, ani sa s nimi neoboznámila. Žalobca tvrdil, že poplatky spojené so spotrebiteľským úverom boli a sú bežnou súčasťou obchodnej praxe spojenej s poskytovaním úveru.

Právna veta:

Poplatky za služby spojené s administratívnou agendou predstavujú plnenia, ktoré nie sú v záujme spotrebiteľa a konanie dodávateľa spočívajúce v účtovaní takýchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Spotrebiteľské zmluvy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 53 ods. 1, § 53 ods. 4 písm. t), § 53 ods. 5

8. Aktuálny príjem povinného rodiča nie je hlavným kritériom pre určovanie výživného

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 11CoP 306/2018 zo dňa 9. 10. 2018

Anotácia:

Otec proti rozsudku okresného súdu o určení výšky výživného podal odvolanie. Namietal, že určená výška výživného na maloletého je pre neho likvidačná. Uviedol, že z dôvodu jeho momentálne nižšieho príjmu ju nie je schopný platiť, pričom v prípade zlepšenia jeho finančnej situácie je maloletému ochotný zaplatiť školský výlet, alebo iné rozvojové aktivity.

Právna veta:

Hlavným kritériom určenia výživného nie je aktuálny zárobok z pracovného pomeru povinného rodiča, ale jeho celkové možnosti a schopnosti pre dosiahnutie adekvátneho príjmu. Tieto sú determinované predovšetkým najvyššie dosiahnutým vzdelaním, odbornosťou, nadobudnutou praxou, súhrnom manuálnych zručností, ale tiež zdravotným stavom a vekom. U otca je preto potrebné zohľadniť jeho produktívny vek, absenciu zdravotných obmedzení pre výkon zárobkovej aktivity a v konaní preukázané pracovné zručnosti uplatniteľné v súkromnom či štátnom sektore – vyučenie v odbore a prax.

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Výživné

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 36/2005 Z. z. – § 62 ods. 2, § 75 ods. 1

9. K prejazdu motorovým vozidlom k pozemku ako podmienke pre vyporiadanie podielového spoluvlastníctva jeho reálnym rozdelením

Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5 Co 330/2017 zo dňa 25. 4. 2018

Anotácia:

V prejednávanej veci sa žalobca domáha zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva strán sporu k dvom pozemkom. Ani jedna zo strán sporu nemá záujem na zachovaní tohto podielového spoluvlastníctva, ale na jeho zrušení a vyporiadaní mimosúdnou cestou sa nevedeli dohodnúť. Odvolací súd so záverom súdu prvej inštancie o nemožnosti reálneho rozdelenia predmetných nehnuteľností nesúhlasil.

Právna veta:

Oba pozemky majú dostatočnú veľkosť i spôsobilý tvar pre reálne rozdelenie. Aj keď ani jeden z nich nie je priamo prístupný z verejnej komunikácie, má žalobca prístup na tieto pozemky zo susediaceho pozemku vo svojom vlastníctve. Prístup z verejnej komunikácie na oba pozemky má zabezpečený aj žalovaný a to rovnako cez pozemok vo vlastníctve žalobcu, keď na tomto pozemku spočíva vecné bremeno zodpovedajúce právu prechodu žalovaného cez neho. Podľa odvolacieho súdu pritom nie je rozhodujúce, že žalovaný nemá zabezpečený k spoločným nehnuteľnostiam prejazd ale len prechod. Charakter oboch spoločných nehnuteľností (trvalé trávnaté porasty a záhrady), a ich veľkosť a tvar umožňujú ich využitie oboma podielovými spoluvlastníkmi aj po ich reálnom rozdelení a to bez nutnosti mať na novovzniknuté pozemky zabezpečený prejazd motorovým vozidlom. Prípadné pestovanie ovocia a zeleniny, či chov niektorých zvierat, nutne prístup motorového vozidla nevyžadujú. Podľa odvolacieho súdu je teda reálne rozdelenie predmetných nehnuteľností možné a súd prvej inštancie preto nesprávne pristúpil k poradi druhému spôsobu vyporiadania, prikázaním veci za primeranú náhradu.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Podielové spoluvlastníctvo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 142 ods. 1

10. K držbe práva osobného užívania pred 1. 1. 1992 v súvislosti s vydržaním

Rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 11Co 207/2017 zo dňa 10. 10. 2018

Anotácia:

Žalobcovia v roku 1972 po požiadaní mesta o pridelenie stavebného pozemku za cieľom výstavby rodinného domu im Stavebný úrad vytýčil hranice prideleného stavebného pozemku za prítomnosti geodeta a vytýčil im nehnuteľnosť tak, ako ju aj dnes užívajú. Po vytýčení hranice a zameraní pozemku pristúpili k uzavretiu kúpnej zmluvy, zaplatili stanovenú kúpnu cenu a vytýčený pozemok si oplotili a od roku 1972 tento pozemok nerušene a nepretržite užívajú. Na základe stavebného povolenia z roku 1972 si vystavali rodinný dom a na základe stavebného povolenia v roku 1977 si vystavali garáž. Nepretržitosť vydržacej doby preukázali tým, že od roku 1972 do roku 2015 nikdy nikto ich neoslovil a neupozornil, že by užívali časť cudzej nehnuteľnosti a ich užívanie bolo jednoznačne nerušené. Nemali prečo pochybovať o tom, že v roku 1972 im bola zameraná väčšia časť nehnuteľnosti, než aká výmera bola zapísaná v kúpnej zmluve. Podľa kúpnej zmluvy odkúpili 546 m² a podľa súčasného zamerania užívajú o 125 m² viac. Výmera 125 m² je tak malá, že skutočne nemali dôvod nikdy kontrolne premeriavať zameranie z roku 1972 a ani tak neučinili. Nemali a nemajú pochybnosti o tom, že im hranica bola presne vytýčená a podľa vytýčenia ju oplotili a užívajú ju a preto ich držbu považovali vždy za oprávnenú a za dokázanú. Boli toho názoru, že splnili všetky podmienky v zmysle § 134 ods. 1 OZ.

Právna veta:

Ak držiteľ pozemku tento užíval pred 01.01.1992 domnievajúc sa, že mu patrí právo osobného užívania pozemku a ak užíval tento pozemok od 01.01.1992 domnievajúc sa, že je vlastníkom pozemku (transformácia práva ex lege), potom sa držba pozemku pred 01.01.1992 započíta do doby potrebnej na vydržanie. Ak je totiž držba pozemku podľa § 130 ods. 1 OZ oprávnená, nemožno ju charakterizovať ako „neoprávnenú“ pre účely vydržania podľa § 134 OZ. Ak si totiž oprávnený držiteľ môže započítať oprávnenú držbu práva osobného užívania svojho právneho predchodcu, potom o to viac si môže započítať vlastnú oprávnenú držbu práva osobného užívania pozemku, ktorý držal pred 01.01.1992. K nadobudnutiu vlastníckeho práva vydržaním dôjde, pokiaľ sú v dobe po nadobudnutí účinnosti novely Občianskeho zákonníka (vykonanej zákonom č. 509/1991 Zb.) splnené predpoklady stanovené v hypotéze právnej normy (ust. § 134 ods. 1 OZ). Do doby, počas ktorej mal oprávnený držiteľ vec v držbe, treba započítať aj držbu vykonávajú pred 01.01.1992. V tomto smere totiž nemožno prehliadnuť, že už držba na základe ust. § 132a ods. 1 zákona č. 131/1981 Zb. bola všeobecne prípustná bez akéhokoľvek obmedzenia, súčasťou skutkovej podstaty vydržania však bola len obmedzená (nevzťahovala sa na právnické osoby a na nehnuteľnosti, ktoré nemohli byť v osobnom vlastníctve). Nová právna úprava (zákon č. 509/1991 Zb.) držbu uskutočňovanú do 31.12.1991 nekvalifikuje odlišne, len ju započítava do dĺžky nevyhnutnej vydržacej doby (§ 868 a § 872 ods. 6 OZ).

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Vydržanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 130 ods. 1, § 134

11. K podmienkam a obsahu tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 25Co/313/2017 zo dňa 25. 4. 2018

Anotácia:

Podľa okresného súdu žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno preukázať, že rok pred uplynutím času, na ktorý bol nájom dohodnutý, písomne vyzval žalovaného na vrátenie a prevzatie prenajatého pozemku. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním žalobca, namietajúc, že nájomná zmluva bola uzavretá na dobu určitú, a to do 31. 12. 2014 a odo dňa 01. 01. 2015 žalovaný neoprávnené užíva jeho pozemky. Je preto nepochopiteľné, prečo súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s touto zmluvou, keď už žiadne ďalšie predĺženie nebolo dohodnuté a automatické predĺžovanie nájomného pomeru nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Podľa názoru žalobcu je smutné, že konajúci súd sa zaoberal iba formalitou, či bola výpoveď nájomného pomeru podaná v zákonom určenej lehote a pritom nezohľadnil skutočnosť, že sa viackrát osobne domáhal vydania pôdy, ktorá je jeho vlastníctvom.

Právna veta:

Ustanovením § 387 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Odôvodnenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 387

12. K podmienkam, ktoré musia byť splnené, aby sa považoval za uznaný premlčaný dlh

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 5Co/2/2018 zo dňa 4. 10. 2018

Anotácia:

Žalovaný nevedel, že jeho úver je bezúročný a bez poplatkov. Zároveň nevedel ani o skutočnosti, že dlh je už premlčaný v čase, keď mal podľa názoru žalobcu riadne dlh uznať.

Právna veta:

Podľa ust. § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený, čo do dôvodu a výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal vedel o jeho premlčaní. Odvolací súd vyslovuje názor, že samotné uznanie dlhu a vedomosť dlžníka o jeho premlčaní, má mať priamu textovú súvislosť v listine o uznaní dlhu, aby nemohli vzniknúť žiadne pochybnosti o tejto vedomosti.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Uznanie dlhu, Premlčanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 558

13. K možnosti účastníkov darovacej zmluvy zmluvne modifikovať zákonné dôvody pre vrátenie daru

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 1679/2016 zo dňa 26. 4. 2018

Anotácia:

Rozhodujúcou otázkou v spore je záver o tom, či ustanovení § 630 Občianskeho zákonníka je kogentné či dispozitívne, a či teda účastníci darovacej zmluvy mohli zmluvne modifikovať možnosť domáhať sa vrátenia daru odlišne od toho, ako ho upravuje § 630 Občianskeho zákonníka.

Právna veta:

Zmluvné strany darovacej zmluvy môžu zmluvne modifikovať možnosť domáhať sa vrátenia daru odlišne oproti § 630 obč. zák. Využitie tejto možnosti nebráni súdu, aby posúdil výkon práva domáhať sa vrátenia daru ako rozporného s dobrými mravmi.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: darovacia zmluva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 2 ods. 3, § 3 ods. 1, § 630

14. K vydaniu bezdôvodného obohatenia pri užívaní nehnuteľnosti viacerými osobami

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 28 Cdo 651/2017 zo dňa 6. 3. 2018

Anotácia:

V posudzovanej veci ide o vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie pozemkov bez zmluvy. Súd sa musí vysporiadať so skutočnosťou, že viacero subjektov má bezprostrednú možnosť kontroly nad prístupom k týmto sporným pozemkom a následne musí určiť, či sa obohacuje výlučne žalovaná, resp. či sa obohacuje na úkor žalobcu v plnom rozsahu.

Právna veta:

Ak užíva viac subjektov nehnuteľnosť výlučne pre seba bez právneho dôvodu, je nutné pri určení výšky bezdôvodného obohatenia každého z nich vychádzať z rozsahu užívania. Ak je však nehnuteľnosť užívaná bez reálneho rozdelenia aj bez dohody o rozsahu užívania, je povinnosť na vydanie bezdôvodného obohatenia solidárna.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Bezdôvodné obohatenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 451

15. K požiadavke určitosti dojednania o kúpnej cene obsiahnutého v zmluve o budúcej zmluve

Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33 Cdo 3951/2015 zo dňa 25. 1. 2018

Anotácia:

Súdy v posudzovanej veci riešia otázku, či je určité (a teda platné) dojednanie v zmluve o budúcej zmluve, podľa ktorého výška budúcej kúpnej ceny je stanovená odkazom na všeobecne záväzný oceňovací predpis platný v dobe uzatvorenia budúcej kúpnej zmluvy.

Právna veta:

Zmluvné dojednanie v zmluve o budúcej zmluve ohľadom budúcej kúpnej ceny v podobe, že kúpna cena bude zodpovedať cene pozemkov príslušného druhu, stanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom platným v dobe uzatvorenia kúpnej zmluvy, nespĺňa požiadavku určitosti.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Zmluva o budúcej zmluve

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 37 ods. 1, § 50a ods. 1